

Det mener vi overhovedet ikke. Vi mener tværtimod, at det kan give problemer. Men den opgave, vi står over for i forhold til udviklingen i verden, er at få kombineret en politik, hvor vi i processen med stadig friere handel får prioriteret miljøhensyn og sociale klausuler og samtidig får lavet en håndfast og effektiv politik til hjælp for de fattigste lande.

Først om EU-delen: Jeg er enig med udenrigsministeren i, at der her gælder et andet regelsæt end det, vi i hvert fald i mange år endnu må se i øjnene kan indføres på globalt plan. I EU handler det om i EU-forstand at styrke den sociale dimension sammen med miljø-, arbejds- miljø- og forbrugerrettigheder for at kunne hamle op med kapitalens rettigheder i det indre marked med de retsmuligheder og den styrke, der ligger i, at ting kan vedtages forpligtende og i direktivform i EU.

Forhandlingerne på regeringskonferencen må nødvendigvis handle om dette. Tænk bare på behovet for at sætte hensynet til miljøet over hensynet til det indre marked, hvor jeg bemærkede en betragtning og en formulering på det punkt fra udenrigsministeren, som jeg synes lover godt for, at vi på det punkt kan blive enige.

Det, jeg især vil koncentrere mig om, er de globale forhold. Efter SF's opfattelse er der et stort behov for at koble handel og miljø sammen. Den omfattende globale vækst i transporten kræver kraftig indsats for globale aftaler om grønne afgifter på transportområdet – for at nævne ét eksempel.

Miljømærkning og miljøstandarder skal styrke forbrugernes mulighed for selv at optræde miljøansvarligt, og det kan ikke accepteres, at nogle lande underminerer globale miljøaftaler. Det interessante er jo, at vi nu rent faktisk har fået globale miljøaftaler i ret stor udstrækning, og det er vigtigt at få foretaget en politisk vurdering, få taget politiske beslutninger om, hvilke af disse miljøaftaler der skal kobles ind og være spilleregler for verdenshandelen, og hvordan det skal ske.

Det vil altså sige, at man kan bruge sanktionsmidlet, men det skal da siges klart fra vores side, at hvor man kan bruge gulerodsmetoden, er der ingen tvivl om, at den er at foretrække, og det er især vigtigt i forhold til de fattigste lande.

Det, vi kunne forestille os, var f.eks., at FN's komité for bæredygtig udvikling kunne udvælge de relevante miljøaftaleafsnit, som skulle ind og være spilleregler for verdenshandelen. Regler om miljø aftales i miljøkonventioner og

FN-organer, ikke i WTO, men på en sådan måde, at disse regler derefter er spillereglerne for, hvordan WTO arbejder. På samme måde med ILO's fundamentale arbejdsmarkedsrettigheder i forhold til WTO.

Her ser jeg i hvert fald ingen grund til at skelne. Jeg forstod på udenrigsministerens tale, at det var, som om det var to helt adskilte diskussioner. På det overordnede plan mener jeg i hvert fald ikke vi skal gribe de to områder forskelligt an.

Vi er ikke kommet så langt endnu globalt, som vi er på miljøområdet, men diskussionen er i gang både i i-lande og i ulande, og det skal da heller ikke skjules her, at diskussionen i ulandene viser, at man i høj grad er skeptisk, fordi man er bange for, at det vil blive brugt protektionistisk.

Vi er i SF glade for, at en enig fagbevægelse – LO, FTF og AC – har henvendt sig til Folketinget med ønske om at få de her ting vedtaget som dansk politik. De nævner syv fundamentale rettigheder: Retten til at organisere sig, forbud mod slaveri, forbud mod tvangsarbejde, retten til at føre kollektive forhandlinger, forbud mod børnearbejde, lige løn for lige arbejde og forbud mod diskrimination.

I SF mener vi, at det er væsentlige områder. Vi mener, de er fundamentale, og jeg vil spørge, om det ikke også er regeringens holdning.

Hvis de bliver indarbejdet og det her bliver spilleregler i fremtiden, vil det jo være sådan, at den svage part, f.eks. en fagforeningsleder i et diktaturland, hvor man ikke vil tillade arbejderne at organisere sig, vil få en lidt større chance for at hamle op med magthaverne. Der vil også være en lidt større chance for, at det internationale samfund vil tage sig af sagen. Der vil være en større chance for, at vi kan optræde som mere ansvarlige i den fælles globale landsby.

Jeg hørte, at udenrigsministeren refererede mange bekymringer i forhold til at indføre sådanne regler. Javel, lad os diskutere dem, men perspektivet er jo, at vi støtter den svage part; vi giver den svage part nogle muligheder over for undertrykkelsen fra dem, der synes, at den mest hensigtsmæssige måde at behandle en fagforeningsformand på en bananplantage på er at give ham et nakkeskud. Det er den slags ting, vi kæmper imod, og det er dér, jeg mener, det er vigtigt at understrege – også med engagement – at det her faktisk er en politik med perspektiv i.

Når et flertal nu vedtager et dagsordensforslag på det her område, mener jeg, at der er tale om en ny politik. Man kan sige, at vi går i gang